

HAT-KP-1-2025/1-000083

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

Megvalósult Magyarország Kormányának támogatásával

Beszámoló

A kirándulás ideje: 2026. május 11-14.

Résztevők: A Maroslelei Általános Iskola 7. osztályos tanulói (13 fő), 2 fő kísérő pedagógus.

Célország: Románia

Előkészítés

A **Határtalanul!** program nyitóelemeként előkészítő órát tartottunk 2026. 05. 4-én, melynek keretében az utazó gyermekek a kirándulás programjával, az utazás szabályaival ismerkedtek meg. Megoldották a feladatokat a <https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli> oldalon, és közösen felosztottuk, hogy ki melyik programelemhez készül fel kiselőadással.

HAT-KP-1-2025/1-000083
Kirándulás Kalotaszeg és a Partium
gyöngyszemeinek felfedezésére

Szintén 05.04-én szülői értekezletet is tartottunk, ahová a tanulók közül is eljöttek néhányan. Megbeszéltük a kirándulás programját, az utazás szabályait, és egyéb technikai részleteket. Kitértünk a szokásbeli és egyéb kulturális különbségek tolerálására is.

A kirándulás

1.nap 2026.05.11.

Az autóbusz 05.45-kor állt ki a Maroslelei Általános Iskola elé. Az utazásokra vásárolt víz, gyümölcsök és a csomagok bepakolása után fotót készítettünk, majd 06.00-kor elindult a csoport. Odafelé a hosszabb, dél felőli utat választottuk, mert arról közelítve útba ejthettünk több olyan értékes helyszínt, látnivalót, melyeket szerettünk volna meglátogatni.

Az első megálló a történelmi Magyarország egyik legfontosabb Mária-kegyhelye, a barokk stílusú máriaradnai kegytemplom volt, ahol elhangzott az első tanulói előadás. Megtudtuk, hogy 1695-ben a törökök felgyújtották, de egy Máriát ábrázoló szentkép csodás módon megmaradt. A templomot újjáépítették, és a Mária-kép miatt vált zarándokhellyé a 18. században.

HAT-KP-1-2025/1-000083

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

A következő megálló **Marosillye** volt. A felkészülő tanuló elmondta, hogy 1580-ban az akkor itt álló várban született Bethlen Gábor, a későbbi erdélyi fejedelem. Az egykori várból ma már csak a Veres-bástya áll.

Tovább indulva utunk **Gyulafehérvárra** vezetett, ahol a várban lévő érseki székesegyházban koszorút helyeztünk el Hunyadi János síremlékén, majd itt is meghallgattuk az ide vonatkozó tanuló kiadványát. Érdekes, hogy a síremlék valójában üres, de az sem bizonyított,

Gyulafehérvárról **Nagyenyed** felé indultunk tovább. Itt megtekintettük az erődtemplomot, melynek legrégebbi részei a XIII. században épültek, és 1564-ben itt vált külön Erdélyben a lutheri és kálvini egyház.

HAT-KP-1-2025/1-000083

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

Torockón is megálltunk, és készítettünk egy fényképet, háttérben a Székely- kővel. Rövid sétát tettünk a falu központjában, hogy megnézzük az Europa Nostra díjas, és az UNESCO világörökség várományosi listáján szereplő házakat, majd továbbindultunk a szállásunkra, **Magyarvalkóra**.

A Zöld Smaragd panzióba érve kedves házigazdák és finom vacsora várta a csoportot. A panziót a magyarvalkói közbirtokosság létesítette és annak egyik tagja üzemelteti. Megbeszéltük az úti élményeket és a következő napi programot, majd pihenés következett. Kényelmes, 2-3 ágyas szobákban térhettünk nyugovóra.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alp

2. nap 2026.05.12.

Reggel helyi idő szerint 8 órakor ébresztettük a gyerekeket, majd reggeli után elindultunk **Válaszútra**. Meglátogattuk a Bánffy-kastélyt, Wass Albert szülőhelyét (ahová idén is belépődíj nélkül engedték be a csoportot) és a páratlanul gazdag Kallós Zoltán Néprajzi Gyűjteményt.

A kastély az 1850-es években épült. A II. világháborúban kifosztották, majd gombatermesztésre használták. Ez után iskola működött benne. 2021-23 között került felújításra.

Ahogy a tanulói előadásból megtudtuk, a Kallós Zoltán Néprajzi Gyűjtemény 2010-ben nyílt meg és majdnem 6000 darabból áll. Főleg mezősegi, kalotaszegi, gyimesi és moldvai tárgyak, viseletek láthatók a gyűjteményben, aminek alapját Kallós Zoltán Kossuth-díjas néprajzkutató gyűjtötte össze.

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

Válaszút után **Kolozsvár** következett. Először a házsongárdi temetőbe vezetett az utunk, ahol emlékszalagot szerettünk volna kötni Kallós Zoltán sírjára, de sajnos nem találtuk meg. Helyette Kós Károly sírján helyeztük el a nemzeti színű szalagot. A híres polihisztor ezer szállal kötődött kirándulásunk céljához, Kalotaszeghez. Ahogy egy tanulónk elmondta, a temetőt már a középkor óta használják, és több híres magyar ember nyugszik itt.

Tovább sétálva megnéztük a Farkas utcai templomot, a Babes-Bolyai Egyetemet, majd a Szent Mihály templomot és a Mátyás-szoborcsoportot. Ahogy a tanulói előadásokból megtudtuk, mindkét templom a középkorban épült, a Farkas utcai templom építését Mátyás király rendelte el, és a költségeket is ő állta. A Szent Mihály-templomot említő, legkorábbi ismert irat 1349- ből származik, és ez Erdély második legnagyobb temploma. A Hunyadi-szoborcsoport Fadrusz János alkotása, aki 1900-ban, a párizsi világkiállításon aranyérmet nyert ezzel a munkájával.

Tovább indulva Mátyás király szülőházához látogattunk. Itt látta meg a napvilágot a híres uralkodó 1443-ban. Később a házban működött fogda, katonakórház és kollégium is. Jelenleg egyetemi épület.

HAT-KP-1-2025/1-000083

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

Este a szállásunkon találkoztunk a 'valkói gyerekekkel.
Ők a megszűnt általános iskolájuk helyett a környező településekre járnak tanulni.
Átadtuk nekik a maroslelei önkormányzat és a Leleinnov Kft. jóvoltából magunkkal
hozott ajándékokat (helyi fokhagymaport, fűszerpaprikát, diólisztet és mákolajat).
A kezdeti távolságtartás után oldódott a hangulat, és fergeteges
pingpongbajnokság alakult ki a gyerekek között.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alp

3. nap 2026.05.13.

Reggeli után **Tordára** indultunk, ahol lementünk a sóbányába, majd a tordai hasadékban túráztunk. Mindkettő lenyűgöző volt, tetszett a gyerekeknek. A tordai sóbányák első írásos említése 1065-ből való, de már az ókori rómaiak is bányásztak sót a környéken. Lenyűgöző volt a hatalmas tér a föld alatt, ahol még óriáskerék is van.

A sóbányából a tordai hasadékhoz utaztunk, ahol a hasadék keletkezésének legendáját, de a valós földrajzi eseményeket is megismertük egy tanuló jóvoltából, majd nekiindultunk a túrának.

Kezdetben könnyebb, majd nehezebb lett az útvonal, de minden rendben ment, és az időjárás is kedvező volt. A túra után hálásan vettük a busz kényelmét, és hazafelé indultunk.

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

A túra után busszal elmentünk a Vigyázó keleti oldalán található Havasrekettyei vízeséshez.

Nem tervezett program volt, de hallottunk Sebesvár váráról, ami kis kitérővel útba esett. Kalandos történetét az internet segítségével ismertük meg.

Szállásadónk, Kis János (pedagógus, a volt magyarvalkói iskola tanítója) bemutatta a helyi közbirtokosság juhtenyésztő és erdőgazdálkodó tevékenységét. A közbirtokosság fogalma régi időkre nyúlik vissza. Azt jelenti, hogy a lakóké az adott község környéke, a másik falu határáig. A kommunista államosítás, majd a rendszerváltás után a magyarvalkói közbirtokosságnak sikerült visszaperelnie az elvesztett területek nagy részét. Építettek egy panziót (a szálláshelyünket), kialakítottak egy tavat és egy farmot, amiknek hasznából a közbirtokossági tagok anyagi juttatásban is részesülnek.

4. nap 2025.05.15.

Az utolsó nap reggelén korán reggeliztünk és indultunk (már előző este összepakoltuk a holminkat), mert hosszú út és két program várt a csoportra. **Nagyvárad** felé jöttünk, ahol megálltunk, hogy tisztelegjünk Ady Endre és költőtársai munkássága előtt. Felkerestük a „Holnaposok” szoborcsoportját, meghallgattuk a tanulói kiselőadást Ady nagyváradi időszakáról, sétáltunk a Sebes-Körös partján, majd tovább indultunk.

Következő, egyben utolsó állomásunk **Nagyszalonta** volt, ahol a Csonka-toronyban felkerestük az Arany János Emlékmúzeumot, ami Románia legrégebbi magyar irodalmi múzeuma, az Arany Jánosra vonatkozó emlékek legjelentősebb gyűjtő- és megőrző helye. Igen sok eredeti kéziratot, fényképet, könyvet láthattunk.

Meglátogattuk a híres költő „szülőházát” is, ami sajnálatos módon valójában nem maradt meg. Az önkormányzat a helyére építtetett egy új, tájjellegű épületet. A nádfedeles ház homlokzatán emléktábla hirdeti, hogy valamikor itt állt Arany János szülőháza. Az épületet és a benne kialakított, néprajzi jellegű helytörténeti kiállítást 2010-ben nyitották meg.

HAT-KP-1-2025/1-000083

Kirándulás Kalotaszeg és a Partium gyöngyszemeinek felfedezésére

MEGVALÓSULT
A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

Nagyszalontáról haza, Maroslele felé vettük az irányt, ahová délután 4 óra után meg is értünk. Igyekeztünk haza, hiszen másnap még iskolai nap várt a gyerekekre, munkanap a kísérőkre.

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alp

Május 18-án osztályfőnöki óra keretében értékelő órát tartottunk, melyen a 6. osztályosok is részt vettek. A hetedikesek az osztályfőnökük segítségével képeken mutatták be a kirándulás állomásait, és megosztották élményeiket. Beszámoltak tapasztalataikról, felidéztek a szép emlékeket. Értékeljük a kiránduláson hallott tanulói kiselőadásokat is.

Június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napián témanapot szerveztünk. A reggeli soraközön elénekeltük a Himnuszt. Megemlékező ünnepséget és rendkívüli történelemórát tartottunk. Egy hetedikes és egy ötödikes tanulónk szavalatát hallgattuk meg, majd a helyi szervezetek (többek között iskolánk) képviselői megkoszorúzták az I. világháborúban elesett helyi katonák emléktábláját. Iskolánk történelemtanára, történésze ismertette az I. világháború, illetve a trianoni békeszerződés okait, körülményeit és következményeit.

A történelemórát és a megemlékezést követően a témanap részeként erdélyi töltött káposztát készítettünk. A kiránduláson részt vett tanár nénik irányításával a fiúk befűtötték az iskola kemencéjét, míg a lányok az ételt készítették elő. Amikor elkészült a töltött káposzta, megkínáltuk a hatodikos tanulókat is. Sokan most kóstoltak ilyen ételt először, ezért ódzkodtak tőle, de végül ízlett mindenkinek.

Összességében egy igen jól sikerült, vidám, de tanulságos kalandon van túl a csoport.

A Kárpát-medencei bakancslista erdélyi helyszínei közül többet meglátogattunk. Jártunk **Gyulafehérváron, Nagyenyeden, Torockón, Válaszúton, Kolozsváron és Nagyváradon.**

A gyerekek megismerkedhettek Kalotaszeg és a Partium földrajzi adottságaival, kulturális-vallási-néprajzi hagyományával. Betekintést nyerhettek a külhoni magyar közösség mindennapi életébe, megismerkedhettek azonos korosztályú külhoni magyar diákokkal, ellátogathattak történelmünk jelentős helyszíneire. A tanulók történelmi, irodalmi, kulturális, ismeretei bővültek. A kirándulás fontos célja volt, hogy még erősebben alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a nemzeti öntudat és hazaszeretet érzése. Köszönjük a lehetőséget!